

Hardangerrådet iks

**INNKALLING TIL MØTE I
HARDANGERRÅDET
Dato: Torsdag 18.09.2025
Klokka 09.00 - 11:30
Stad: Kommunestyresalen i Eidfjord**

Agenda:	09:00-10:30	Hardangerrådet sakshandsaming
	10:30-10:15	Presentasjon V/ prosjektleiar Margit, Visit Hardangerfjord
	10:15-11:30	Hardangerrådet sakshandsaming
	11:30-12:00	Lunsj felles (påsmurt)
	11:45-12:00	Møte med Lægreid skule iht ryddeaksjonen Rein Hardangerfjord
	12:00-15:30	Båtrute på Hardangerfjorden stormøte

Saker til handsaming:

HR-sak 24/25 Innkalling og sakliste

HR-sak 25/25 Godkjenning av møtebok frå Rådsmøte og Rådmannsforum 23.04.2025

HR-sak 26/25 Meldingar

1. [Høyring og offentleg ettersyn av planprogram for regional plan for areal og mobilitet i Vestland.](#) Frist for uttale til planprogrammet 10 oktober 2025
[Høyring: Planprogram for Regional plan for verdiskaping og kompetanse](#)
Frist for uttale til planprogrammet 10 oktober 2025
2. [Frå Hovudutvalet for samferdsel og mobilitet den 27.08.2025](#)
 - a. Oppdatering av oversiktene over skredpunkt på riks- og fylkesvegar
NB: Ny regnemodell for skredfaktor
 - b. Rutetilbud for ferjer - utgreiing av behov i forkant av nye kontrakter frå 2030
3. [Verdiskapningsanalyse per region og kommune](#)
Bestilling av rapport for kommunane i Hardangerrådet samla

Hardangerrådet iks

Hardanger

HR-sak 27/25 Orienteringssaker

- Orientering om prosjektet Fjernarbeid v/adm *Rapport fase 2 Kva no?*
- Orientering om Turistbåtruta: Ny sak om finansiering?
- Orientering om Hardangerkonferansen 2025
- Orientering om Fjordvegen Riksveg 13
- Orientering om markering av friluftlivets år langs Hardangerfjorden
- Orientering om Siderprodusentane sin søknad om klyngestatus til IN.

HR-sak 28/25 Forankring felles prosjekt

HR-sak 29/25 Søknad om tilskot sertifisering Hardanger som berekraftig reisemål

HR-sak 30/25 Besøksbidrag i Hardangerkommunane

HR-sak 31/25 Møteplan 2026

HR-sak 32/25 Saker som kjem til.

Forfall må meldast Hardangerrådet v/Trude Rinaldo tlf 48954550 Varamedlemmene møter etter særskild innkalling.

Kinsarvik 12.09.25

**Timo Knoch
Rådsordfører**

**Ann Irene Myrheim
Dagleg leiar**

Hardanger

Møtedato 18.09.2025

Saksansvarleg Ann Irene Myrheim

HR-sak 26/25 Meldingar

Saker til orientering:

1. [Høyring og offentlig ettersyn av planprogram for regional plan for areal og mobilitet i Vestland](#), Frist for uttale til planprogrammet 10 oktober 2025

[Høyring: Planprogram for Regional plan for verdiskaping og kompetanse](#)
Frist for uttale til planprogrammet 10 oktober 2025
2. [Frå Hovudutvalet for samferdsel og mobilitet den 27.08.2025](#)
 - a. Oppdatering av oversiktene over skredpunkt på riks- og fylkesvegar
NB: Ny regnemodell for skredfaktor
 - b. Rutetilbud for ferjer - utgreiing av behov i forkant av nye kontrakter frå 2030
3. [Verdiskapningsanalyse per region og kommune](#)
Bestilling av rapport for kommunane i Hardangerrådet samla

Framlegg til vedtak:

Rådet tek meldingar til vitande

Hardanger

Møtedato 18.09.2025

Saksansvarleg Ann Irene Myrheim

RF-sak 27/25 Orienteringssaker

Saker til orientering:

1. Orientering om prosjektet Fjernarbeid v/adm *Rapport fase 2 Kva no?*
2. Orientering om Turistbåtruta: Ny sak om finansiering
3. Orientering om Hardangerkonferansen 2025
4. Orientering om Fjordvegen Riksveg 13
5. Orientering om markering av Friluftslivets år langs Hardangerfjorden
6. Orientering om Siderprodusentane sin søknad om klyngestatus til Innovasjon Norge

Framlegg til vedtak:

Rådet tek orienteringane til vitande

Møtedato 18.09.2025

Saksansvarleg Ann Irene Myrheim

HR-sak 28/25 Forankring felles prosjekt

Framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan framlegg til vedtak.

Rådmannsforum si innstilling til Hardangerrådet:

1. Rådmannsforum ønsker at det vert utarbeida ein felles rutine for handsaming av felles prosjekt/søknadar i regionen.
2. Felles prosjekt må avklara økonomi og bemanningsbehov for kvar kommunane i hendhald til budsjetthandsaming i kommunane.
3. Prosjekt/søknadar som er felles for fleire kommunar vert tekne opp i Rådmannsforum/Hardangerrådet før individuell handsaming i kommunane.
4. Rådmannsforum ønskjer at fordelingsnøkkelen vert vurdert.

Bakgrunn for saka:

Hovudoppgåva til Hardangerrådet er å byggja ein sterk region gjennom samhandling, løysingar og nettverk på tvers av kommunane. Slike samarbeid bidreg til berekraftig utvikling og styrking av regionen.

Felles prosjekt krev ressursar frå kommunane, og desse må setjast av gjennom budsjettbehandlingane.

Hardangerrådet har tidlegare måtta setja arbeidet med ein felles forvaltningsplan for Hardangerfjorden på vent på grunn av manglande ressursar i kommunane.

Det er eit mål å finna moglege løysingar som kan trygga gjennomføringa av felles prosjekt framover.

Aktuelle lover, forskrifter avtale mm:

Selskapsavtale til Hardangerrådet iks

Overordna strategiplan Hardangerrådet for 2021 - 2024

Saksopplysningar:

Hardangerrådet understrekar at samarbeid på tvers av kommunane er avgjerande for å sikra ei berekraftig utvikling og styrking av regionen.

For å kunna gjennomføra felles prosjekt som forvaltningsplan for Hardangerfjorden, felles reiselivsstrategi, sertifisering som berekraftig reisemål og arbeid med besøksbidrag, må kommunane setja av tilstrekkelege ressursar i budsjetta.

Hardangerrådet ber kommunane vurdere korleis ein kan finna løysingar som tryggjer framdrift i desse og tilsvarende prosjekta framover.

Hardanger

Møtedato 18.09.2025

Saksansvarleg Ann Irene Myrheim

HR-sak 29/25

Søknad om tilskot til sertifisering av Hardanger som berekraftig reisemål til drøftig i Hardangerrådet

Framlegg til vedtak:

1. Hardangerrådet sluttar seg til oppstart av sertifiseringsprosessen for Hardanger som berekraftig reisemål etter Innovasjon Norge si merkeordning.
2. Hardangerrådet oppmodar kommunane om å løyve midlar og dedikerte ressursar i tråd med saksframlegget.
3. Rådmenna får fullmakt til å inngå samarbeidsavtale mellom Hardangerkommunane og Visit Hardangerfjord om gjennomføring av prosjektet.

Rådmannsforum si innstilling til Hardangerrådet:

Rådmannsforum er i utgangspunktet positive til prosjektet men ønskjer meir informasjon, særleg om resertifisering og kva ei slik sertifisering vil ha å seie for kommunen og reisemålet, samt den økonomiske konsekvensen av ei slik resertifisering.

Rådmannsforum avventar etterspurd informasjon snarleg, for å ta saka opp igjen før budsjettfrist 15.10.2025.

Bakgrunn for saka:

Hardangerrådet har bede om og ønskjer at Hardanger vert sertifisert som Berekraftig Reisemål etter standard frå Innovasjon Norge.
Visit Hardangerfjord er prosjekteigar og skal leiar arbeidet.

Saksvedlegg:

Vedlegg 1: Saksutgreiing sendt til Eidfjord (Likelydande sendt til dei 4 Hardangerkommunane)
Vedlegg 2: Søknad sendt til Eidfjord (Likelydande sendt til dei 4 Hardangerkommunane)

Aktuelle lover, forskrifter avtale mm:

Her kan du lesa: [Link til kriteriar for sertifiseringa](#)

Saksopplysningar:

Hardangerrådet IKS ønskjer at Hardanger vert sertifisert som Berekraftig reisemål etter standarden frå Innovasjon Norge.

Visit Hardangerfjord er prosjekteigar og prosjektleiar for arbeidet. For å oppnå sertifisering må kvar av dei fire kommunane bidra både med økonomiske midlar og med personressursar.

Dette er avgjerande for at planar, tiltak og kompetanse skal verte godt integrerte og forankra – både i dag og i framtida.

Prosjektet er planlagt over to år og vil føre fram til sjølve sertifiseringa. Samstundes er det viktig å understreka at statusen *Berekraftig reisemål* ikkje er eit sluttpunkt, men byrjinga på eit kontinuerleg arbeid. Nettopp derfor er det ein stor styrke at dette vert gjennomført som eit felles regionalt prosjekt. Slik kan kommunane dela på kostnader og ressursbruk, og samstundes stå sterkare i utviklinga av Hardanger som berekraftig reisemål.

Saksutgreiinga er førebudd av Visit Hardangerfjord og sendt til kvar av dei fire kommunane for politisk behandling.

Vurderingar:

Hardangerrådet IKS ser svært positivt på initiativet om å starte sertifiseringsprosessen for Hardanger som Berekraftig reisemål gjennom Innovasjon Noreg si merkeordning. Prosjektet er i tråd med kommunane si bestilling, og samsvarer med arbeidet med regional reiselivsstrategi som no er under utarbeiding.

Sertifiseringa vil gje Hardanger eit forpliktande rammeverk for berekraftig utvikling av reiselivet, med tydelege mål, indikatorar og verktøy for kontinuerleg oppfølging. Ho vil styrkje Hardanger sin posisjon nasjonalt og internasjonalt, bidra til å betre kunnskapsgrunnlaget for politiske og administrative avgjerder, og leggje til rette for betre samarbeid på tvers av kommunar, sektorar og næringsliv.

For å lukkast er det avgjerande at kvar kommune stiller med ein dedikert kontaktperson/koordinator som kan bidra til å hente inn og systematisere data, koordinere involvering av lokalsamfunn og næringsliv, og sikre forankring i kommunale planverk og interne prosessar.

Hardangerrådet vil samstundes understreke at kvar kommune sjølv må vurdere og avklare korleis slike ressursar kan prioriterast og organiserast internt i eiga verksemd. Ei tydeleg ressursavklaring lokalt vil vere avgjerande for framdrift og kvalitet i sertifiseringsarbeidet.

Hardangerrådet tilrår difor eigarkommunane å stille seg positive til prosjektet, løyve dei nødvendige midlane, og samstundes gjere interne avklaringar om ressursbruk, slik at sertifiseringsprosessen kan gjennomførast med den forankring og kvalitet som krevst.

Økonomisk konsekvens:

Som i saksframlegget

FELLES SAKSUTGREIING FOR KOMMUNANE ULLENSVANG, ULVIK, EIDFJORD OG KVAM – SERTIFISERING AV HARDANGER SOM BEREKRAFTIG REISEMÅL

Framlegg til vedtak

- 1. Eidfjord kommune sluttar seg til oppstart av sertifiseringsprosessen for Hardanger som berekraftig reisemål etter Innovasjon Noreg si merkeordning.*
- 2. Eidfjord kommune løyver kr 200 000 pr år i to år (2026–2027) til sertifiseringsprosessen.*
- 3. Eidfjord kommune forpliktar seg til å stille med ein dedikert ressurs som kontaktperson og koordinator for sertifiseringsprosessen, med ansvar for å samle inn og formidle relevant informasjon frå kommunen til prosjektleiinga.*
- 4. Kommunedirektøren får fullmakt til å inngå samarbeidsavtale med dei andre Hardanger-kommunane og Visit Hardangerfjord om gjennomføring av prosjektet.*

Bakgrunn

Hardanger har ein posisjon som få andre reisemål i Noreg kan måle seg med – ei merkevare som tiltrekk gjester frå heile verda og gir store moglegheiter for verdiskaping, arbeidsplassar og levande lokalsamfunn.

Denne posisjonen gir eit tydeleg konkurransefortrinn, men også eit ansvar for å sikre at utviklinga skjer på ein måte som tek vare på natur, kulturarv og innbyggjarane sine interesser. Ubalansert vekst kan føre til press på infrastruktur, naturressursar og lokalsamfunn, medan styrt utvikling gir rom for både økonomisk vekst, trivsel og bevaring av verdiane Hardanger er kjent for.

Per i dag er Hardanger ein av få større destinasjonar i landet utan sertifisering som Berekraftig reisemål. Sertifiseringa er meir enn eit kvalitetsstempel – det er eit anerkjent styringsverktøy frå Innovasjon Noreg som gir felles mål, tydelege indikatorar og eit system for kontinuerleg oppfølging og forbetring.

Som ein av dei siste store destinasjonane som går inn i sertifiseringsordninga, kan Hardanger dra nytte av erfaringane til andre reisemål og bygge vidare på metodar og løysingar vi veit fungerer.

Sertifiseringsprosessen blir sett i gang etter ynske frå kommunane i Hardanger, som har bede Visit Hardangerfjord ta initiativ til arbeidet. Prosjektet er såleis eit svar på ei felles bestilling og er forankra gjennom dialog med eigarkommunane.

Formål

Sertifiseringa skal gi Hardanger eit felles og forpliktande rammeverk for styrt utvikling av reiselivet, der alle kommunane arbeider mot same mål og prioriteringar. Der strategien gir retning og prioriteringar, gir sertifiseringa verktøya og strukturen for å følgje dei opp i praksis. Ho etablerer ein struktur for planlegging, gjennomføring og oppfølging av tiltak som sikrar at vekst skjer på ein berekraftig måte – til gagn for innbyggjarar, næringsliv, natur og kulturarv.

Formålet er å:

- **Gi eit felles rammeverk og verktøy** – slik at kommunar, næringsliv og lokalsamfunn kan arbeide samla, med tydeleg rollefordeling og felles prioriteringar som gir gjennomføringsevne.
- **Bygge opp eit felles kunnskapsgrunnlag** – gjennom innsamling og analyse av data om miljø, samfunn, økonomi og gjestestrømmar, slik at politiske og administrative avgjerder blir tekne på eit oppdatert og solid grunnlag.
- **Skape føreseielege rammer for næringslivet** – med langsiktige mål og prioriteringar som gjer det tryggare å investere, utvikle nye produkt og satse på heilårsdrift.
- **Dokumentere innsats og resultat** – for å synleggjere framgang over tid, vise effekt av offentlege og private investeringar, og styrke Hardanger sitt omdøme som ein føregangsregion for berekraftig reisemålsutvikling nasjonalt og internasjonalt.

Alle desse punkta vert operasjonaliserte gjennom sertifiseringssystemet frå Innovasjon Noreg, som stiller tydelege krav, gir målbare indikatorar og sikrar kontinuerleg forbetring.

Samspel med regional reiselivsstrategi

Hardanger er i gang med å utarbeide ein regional reiselivsstrategi som set mål, prioriteringar og retning for utviklinga dei neste åra. Strategien er **kartet** – han viser kvar vi vil og kva retning vi skal halde. Sertifiseringa er **kompasset og målesystemet** som sikrar at vi faktisk kjem dit.

Hovudprosjektet for reiselivsstrategien har åtte prioriterte hovudaktivitetar (HA1–HA8), der fleire overlappar direkte med sertifiseringsprosessen:

- **HA6 – Besøksforvaltning:** Kartlegging av pressområde, verktøykasse for tiltak, innbyggjarundersøkingar
- **HA7 – Organisering:** Tydeleg ansvarsdeling mellom kommunar, Visit Hardangerfjord, Hardangerrådet og næringsliv
- **HA1 – Mål og KPI-ar:** Sertifiseringa vil definere og følgje opp indikatorar for berekraft
- **HA2–HA3 – Strategiske grep og utvikling av heilårsattraksjonar:** Tiltak frå sertifiseringsprosessen vil styrke gjennomføringsevna

Når sertifiseringsprosessen startar i 2026, vil arbeidet med reiselivsstrategien allereie vere godt i gang. Ved å køyre prosjekta parallelt oppnår vi:

- Effektiv bruk av ressursar gjennom felles prosjektleiing og delvis same medverknadsarenaer
- God koordinering av data- og kunnskapsgrunnlag
- Samordna kommunikasjon til innbyggjarar, næringsliv og gjester
- Styrkt politisk forankring ved at begge prosessane byggjer på felles mål, prioriteringar og vedtak

Dette får kommunen igjen for å delta

Gjennom sertifiseringsprosessen får kommunen eit forpliktande styringsverktøy som kombinerer langsiktig planlegging med konkrete, målbare tiltak. Ho sikrar påverknadskraft på prioriteringar og investeringar som gjeld heile Hardanger, og gir eit solid kunnskapsgrunnlag som styrkar søknader om ekstern finansiering til infrastruktur, besøksforvaltning og produktutvikling.

Sertifiseringa styrkar kommunen sitt omdøme nasjonalt og internasjonalt som ein aktiv bidragsytar til berekraftig utvikling, og bidreg til å sikre konkurransekrafta til Hardanger som reisemål på lang sikt. At vi gjennomfører prosessen samla for fire kommunar, gir effektiv bruk av ressursar og eit tydelegare samla avtrykk både i

marknaden og i politiske prosessar. Strategien legg til rette for betre samarbeid på tvers av sektorar og kommunegrenser, og gir politisk handlingsrom til å møte både vekst og utfordringar i reiselivet.

Organisering

Prosjekteigar: Visit Hardangerfjord på vegne av Ullensvang, Ulvik, Eidfjord og Kvam.

Styringsgruppe: Éin representant frå kvar kommune + representantar frå reiselivsnæringa.

Prosjektleiing: Operativ prosjektleiing vert ivareteken gjennom Visit Hardangerfjord, med ansvarleg prosjektleiing i tett samarbeid med godkjent prosessvegleiar frå Innovasjon Noreg

Medverknad: Lokale verkstader, opne møte, gjeste- og innbyggjarundersøkingar, næringsdialog.

Kommunal ressursforplikting: Kvar deltakarkommune skal stille med ein dedikert ressurs som fungerer som kontaktperson og koordinator for sertifiseringsprosessen lokalt. Denne personen skal bidra med å hente inn nødvendig informasjon, koordinere involvering av relevante fagavdelingar, og sikre at kommunen sine data og dokumentasjon for indikatorane vert levert innan fristar. Rolla krev lokalkunnskap og tilgang til interne system og planverk, og er avgjerande for å sikre effektiv framdrift i prosjektet.

Framdriftsplan

- **Vår 2026:** Oppstart og forankring, etablering av styringsgruppe og kommunekoordinatorar, gjennomgang av prosess og krav.
- **Sommar–haust 2026:** Kartlegging og dokumentasjonsinnhenting for indikatorar, gjeste- og innbyggjarundersøkingar, innsamling av eksisterande planer og rapportar. Vinter 2026/27: Analyse av datagrunnlag, utarbeiding og politisk forankring av sertifiseringsplan med prioriterte tiltak.
- **Vår–haust 2027:** Gjennomføring av tiltak frå sertifiseringsplanen, oppfølging av indikatorar, årleg rapportering.
- **Vinter 2027/28:** Intern kvalitetssikring og førebuing til revisjon.
- **Vår 2028:** Ekstern revisjon og tildeling av merke for Berekraftig reisemål.

Kostnader og finansiering

Prosjektet har ein total kostnadsramme på 3,6 millionar kroner over to år, tilsvarende 1,8 millionar kroner per år. Midlane skal dekke prosjektleiing, datainnhenting og analyser, gjeste- og innbyggjarundersøkingar, dialogmøte og workshops, samt planlegging og oppstart av tiltak frå sertifiseringsplanen.

Kommunane sitt økonomiske bidrag er ein føresetnad for å kunne gjennomføre sertifiseringsprosessen. Utan dette bidraget vil det ikkje vere mogleg å sikre finansiering frå Innovasjon Noreg og dei andre partnarane, og prosjektet kan ikkje setjast i gang.

Finansieringa er budsjettet med brei forankring frå både offentlege og private kjelder. Innovasjon Noreg bidreg med 1,2 millionar kroner, medan kommunane Eidfjord, Ulvik, Kvam og Ullensvang, og Visit Hardangerfjord bidreg med like store beløp fordelt over prosjektperioden. I tillegg vert det søkt om støtte gjennom andre tilskotsordningar

Prosjektbudsjettet er utforma i tråd med Innovasjon Noreg sine krav om at støtte kan utgjere inntil 75 % av totale kostnader. Med den føreslåtte fordelinga av finansiering ligg eigeninnsatsen frå kommunar og andre partnarar på eit nivå som sikrar både brei forankring og kravoppfylling

BUDSJETT 2026 - 2027

Post	Totalt	Pr år
Prosjektleiing 2 år	2 600 000	1 300 000
Reiseutgifter	100 000	50 000
Undersøkingar, analyser	620 000	310 000
Møter og workshop	40 000	20 000
Kommunikasjon	150 000	75 000
Kontrollør	110 000	55 000
Totalt	3 620 000	1 810 000

FINANSIERINGSPLAN 2026 - 2027

Kjelde	Totalt	Pr år
Innovasjon Noreg	1 200 000	600 000
Eidfjord kommune	400 000	200 000
Ulvik kommune	400 000	200 000
Kvam kommune	400 000	200 000
Ullensvang kommune	400 000	200 000
Visit Hardangerfjord	420 000	210 000
Andre tilskotsordningar	400 000	200 000
Totalt	3 620 000	1 810 000

Vegen vidare – koordinering og framtidig finansiering

Sertifiseringa av Hardanger som Berekraftig reisemål skal vere starten på eit langsiktig samarbeid om å utvikle regionen samla. Når sertifiseringa er oppnådd, er neste steg å etablere ei tydeleg koordinerande rolle som held retninga, prioriterer felles tiltak og sørgjer for at ressursane blir nytta strategisk på tvers av kommunane.

Denne funksjonen ligg utanfor finansieringa som blir søkt om no, og vil krevje ny avtale og ny finansiering etter prosjektperioden.

Frå 2025 gir ny lov om besøksbidrag høve til å innføre ei overnattingsavgift på inntil 3 % av pris eks. mva. Inntektene skal gå til reiselivsrelaterte fellesgode innan natur, infrastruktur og tenester. Brukt koordinert på regionalt nivå kan dette bli eit viktig verkemiddel for både drift og utvikling av reiselivet i Hardanger.

Aktuelle satsingar kan vere:

- **Infrastruktur og vedlikehald:** stiar, toalett, parkering, snørydding, avfallshandtering, belysning og tryggleik
- **Mobilitet:** shuttle-tilbod, styrka kollektivruter, vinterregularitet, båttransport i fjorden
- **Produktutvikling:** heilårsprodukt, kapasitetssystem, kompetanse for vertskap.
- **Marknadsutvikling:** felles marknadsføring
- **Kunnskapsgrunnlag:** målesystem for gjestedøgn, belegg, prisnivå og gjestetilfredsheit

Ein koordinatorfunksjon, finansiert i fellesskap og delvis gjennom besøksbidraget, kan bli nøkkelen til å følgje opp sertifiseringa med konkrete resultat. Stillinga kan kombinere ansvar for remerking med koordinering av besøksforvaltningstiltak og oppfølging av det regionale handlingsprogrammet – til fordel for både lokalsamfunn, næringsliv og besøkande.

Vurdering og konklusjon

Sertifiseringa er eit strategisk val som vil forplikte Hardanger til koordinert og målretta utvikling av reiselivet. Med ein felles koordinator kan vi sikre gjennomføring av besøksforvaltningstiltak, remerking og større strukturelle løysingar som ingen enkeltkommune kan handtere åleine.

Vi står no i ein situasjon der både politisk vilje, forankring og nasjonale verkemiddel er på plass – og det gir oss eit handlingsrom vi ikkje bør miste. Ved å starte prosessen no kan Hardanger ta ein leiande posisjon innan berekraftig reisemålsutvikling i Noreg – og sikre langsiktig verdiskaping, arbeidsplassar og levande lokalsamfunn til glede for dagens og framtidige generasjonar.

Oppsummering

Sertifisering som Berekraftig reisemål vil gi Hardanger eit felles styringsverktøy, tydelege mål og målbare tiltak for å utvikle reiselivet på ein berekraftig måte. Prosessen vil styrke samarbeidet mellom kommunane, sikre betre kunnskapsgrunnlag og legge til rette for målretta investeringar som gir varige verdiar.

Med kommunane sitt bidrag no kan vi starte sertifiseringsprosessen i 2026 og ta eit samla steg mot å posisjonere Hardanger som ein føregangsregion for berekraftig reisemålsutvikling. Strategien set kursen – sertifiseringa sikrar at vi held han, og at vi kan dokumentere framgangen.

Visit Hardangerfjord søker Eidfjord kommune om kr 200 000 per år i to år (2026–2027) for å gjennomføre sertifisering av Hardanger som Berekraftig reisemål.

Til Eidfjord kommune

v/Kommunalsjef for kultur, næring og bærekraft

Lisbeth Bygstad Celik

Norheimsund 15.08.2025

Søknad om tilskot til sertifisering av Hardanger som berekraftig reisemål

Bakgrunn

Hardanger har ein posisjon som få andre reisemål i Noreg kan måle seg med – ei merkevare som tiltrekk gjester frå heile verda og skapar store moglegheiter for verdiskaping, arbeidsplassar og levande lokalsamfunn.

Denne posisjonen gir oss eit tydeleg konkurransefortrinn, men også eit ansvar for å sikre at utviklinga skjer på ein måte som tek vare på natur, kulturarv og innbyggjarane sine interesser. Ubalansert vekst kan føre til press på infrastruktur, naturressursar og lokalsamfunn, medan styrt utvikling gir rom for både økonomisk vekst, trivsel og bevaring av verdiane Hardanger er kjent for.

Per i dag er Hardanger ein av få større destinasjonar i landet utan sertifisering som Berekraftig reisemål. Denne sertifiseringa er meir enn eit kvalitetsstempel – det er eit anerkjent styringsverktøy frå Innovasjon Noreg som gir oss felles mål, tydelege indikatorar og eit system for kontinuerleg oppfølging og forbetring.

Sertifiseringsprosessen blir sett i gang etter ynske frå kommunane i Hardanger, som har bede Visit Hardangerfjord ta initiativ til arbeidet. Prosjektet er såleis eit svar på ei felles bestilling og er forankra gjennom dialog med eigarkommunane.

Om Merket for Berekraftig reisemål

Merket for Berekraftig reisemål gir eit forpliktande rammeverk for å styre reiselivet i ei berekraftig retning. Ordninga stiller krav til dokumenterte tiltak og resultat innan miljø, kultur, samfunn og økonomi, og omfattar heile reisemålet – ikkje berre reiselivsnæringa.

For å bli sertifisert må vi svare ut eit omfattande sett indikatorar basert på statistikk, planverk og lokale prosessar. Arbeidet omfattar:

- Kartlegging av dagens situasjon
- Involvering av næringsliv, innbyggjarar og besøkjande

- Planlegging og gjennomføring av konkrete tiltak
- Oppfølging og remerking kvart tredje år

Hovudtema i indikatorane:

- **Miljø og klima:** utslepp, ressursforbruk, avfall, naturmangfald, klimatilpassing
- **Kultur og identitet:** vern og formidling av kulturarv, støtte til lokale tradisjonar og uttrykk
- **Samfunn:** lokal verdiskaping, sysselsetting, innbyggjarinvolvering, tilgang til tenester
- **Økonomi:** heilårsdrift, lønsemd, lokal verdiskaping
- **Styring og forankring:** planverk, politiske prioriteringar, offentleg–privat samarbeid

Som ein av dei siste større destinasjonane i Noreg som går inn i sertifiseringsprosessen, har Hardanger eit særleg utgangspunkt for å lære av andre. Vi kan nytte erfaringar, metodar og dokumentasjon frå reisemål som allereie er sertifiserte, og slik gjennomføre benchmarking og ta i bruk beste praksis. Dette gir oss høve til å effektivisere prosessen, unngå tidkrevande feilskjær og sikre at tiltaka vi vel har dokumentert effekt andre stader.

Frå plan til handling – samspel mellom strategi og sertifisering

Hardanger er i gang med å utarbeide ein regional reiselivsstrategi som fastset mål, prioriteringar og retning for utviklinga dei neste åra. Strategien er **kartet** – han viser kvar vi vil og kva retning vi skal halde.

Sertifiseringa er **kompasset og målesystemet** som sikrar at vi faktisk kjem dit. Ho gjer strategien operasjonell gjennom konkrete tiltak, målbare indikatorar og eit system for rapportering, evaluering og kontinuerleg forbetring.

Utan strategi manglar vi den langsiktige retninga. Utan sertifisering manglar vi verktøya, forpliktinga og den systematiske oppfølginga som sikrar at planen blir gjennomført i praksis. Difor treng vi begge prosessane – og vi får størst effekt når dei blir gjennomført parallelt.

Dette får kommunen igjen for å delta

Gjennom sertifiseringsprosessen får kommunen eit forpliktande styringsverktøy som kombinerer langsiktig planlegging med konkrete, målbare tiltak. Ho sikrar påverknadskraft på prioriteringar og investeringar som gjeld heile Hardanger, og gir eit solid kunnskapsgrunnlag som styrkar søknader om ekstern finansiering til infrastruktur, besøksforvaltning og opplevingsutvikling.

Sertifiseringa styrkar kommunen sitt omdøme nasjonalt og internasjonalt som ein aktiv bidragsytar til berekraftig utvikling. Sertifiseringa legg til rette for betre samarbeid på tvers av sektorar og kommunegrenser, og gir politisk handlingsrom til å møte både vekst og utfordringar i reiselivet.

Formål med sertifiseringa

Sertifiseringa skal gi Hardanger eit felles og forpliktande rammeverk for styrt utvikling av reiselivet, der alle kommunane arbeider mot same mål og prioriteringar. Der strategien gir retning og prioriteringar, gir sertifiseringa verktøya og strukturen for å følge dei opp i praksis. Ho etablerer ein struktur for planlegging, gjennomføring og oppfølging av tiltak som sikrar at vekst skjer på ein berekraftig måte – til gagn for innbyggjarar, næringsliv, natur og kulturarv.

Formålet er å:

- **Gi eit felles rammeverk og verktøy** – slik at kommunar, næringsliv og lokalsamfunn kan arbeide samla, med tydeleg rollefordeling og felles prioriteringar som gir gjennomføringsevne.
- **Bygge opp eit felles kunnskapsgrunnlag** – gjennom innsamling og analyse av data om miljø, samfunn, økonomi og gjestestrømmar, slik at politiske og administrative avgjerder blir tekne på eit oppdatert og solid grunnlag.
- **Skape føreseielege rammer for næringslivet** – med langsiktige mål og prioriteringar som gjer det tryggare å investere, utvikle nye produkt og satse på heilårsdrift.
- **Dokumentere innsats og resultat** – for å synleggjere framgang over tid, vise effekt av offentlege og private investeringar, og styrke Hardanger sitt omdøme som ein føregangsregion for berekraftig reisemålsutvikling nasjonalt og internasjonalt.

Alle desse punkta blir operasjonaliserte gjennom sertifiseringssystemet frå Innovasjon Noreg, som stiller tydelege krav, gir målbare indikatorar og sikrar kontinuerleg forbetring.

Forpliktelsar for kommunane

For å sikre framdrift og kvalitet i sertifiseringsprosessen må kvar kommune stille med ein dedikert kontaktperson/koordinator. Denne rolla er avgjerande for at kommunen sitt bidrag blir levert til rett tid og med rett kvalitet, og for at sertifiseringsarbeidet blir godt forankra i organisasjonen.

Hovudoppgåver:

- Innhente og systematisere data og dokumentasjon frå kommunen sine fagavdelingar
- Svare ut indikatorar i sertifiseringsordninga
- Koordinere involvering av lokalsamfunn, næringsliv og andre relevante aktørar
- Delta i styringsgruppe og arbeidsmøte for å sikre forankring og framdrift

Ressursbehov – estimat:

- **Oppstartfase:** 40–60 timar fordelt over nokre månader
- **Årleg oppdatering og rapportering:** 20–30 timar
- **Møteverksemd:** 4–6 møte i året

Dette estimatet er basert på erfaring frå andre reisemål. Omfanget kan variere frå kommune til kommune og frå år til år. Vi veit enno ikkje kor omfattande dette arbeidet vil bli for Hardanger, og dette vil først bli meir avklart når prosessen er i gang og vi har oversikt over datagrunnlag og behov.

Verdien for kommunen:

- Betre styring og prioritering av reiselivsrelaterte tiltak
- Betre kunnskapsgrunnlag for politiske og administrative avgjerder
- Styrka samarbeid med næringslivet og dei andre Hardanger-kommunane
- Bidrag til å sikre at strategien for reiselivet blir omsett til konkrete, målbare resultat

Vidareføring etter sertifisering

Sertifiseringa er ikkje eit mål i seg sjølv, men starten på eit langsiktig samarbeid for å styrke Hardanger som berekraftig reisemålsregion. **Denne søknaden gjeld finansiering av førstegongs sertifisering i perioden 2026–2027.**

Neste trinn, etter oppnådd sertifisering, vil vere å etablere ein felles koordinatorfunksjon for Hardanger som kan:

- Følgje opp remerking og sertifiseringsplan
- Koordinere prioriterte besøksforvaltningstiltak
- Sikre framdrift i det regionale handlingsprogrammet for reiselivet

Koordinatorfunksjonen er ein langsiktig satsing som vil krevje ny finansiering, der eit framtidig besøksbidrag, kombinert med kommunal og regional medfinansiering, kan bli ein del av løysinga. Erfaring frå andre reisemål viser at ei slik rolle gir varige resultat og styrkar evna til å gjennomføre større, strukturelle tiltak.

Finansiering

Denne søknaden gjeld finansiering av sertifiseringsprosessen i perioden 2026–2027. Prosjektet har ein total kostnadsramme på **3,6 millionar kroner over to år**, tilsvarande 1,8 millionar kroner per år.

Midlane skal dekke:

- Prosjektleiing og koordinering
- Datainnsamling og analyser
- Gjeste- og innbyggjarundersøkingar
- Dialogmøte og workshops
- Planlegging og oppstart av tiltak frå sertifiseringsplanen

Kommunane sitt økonomiske bidrag er ein føresetnad for å kunne gjennomføre sertifiseringsprosessen. Utan dette bidraget vil det ikkje vere mogleg å sikre finansiering frå Innovasjon Noreg og dei andre partnarane, og prosjektet kan ikkje setjast i gang.

Føreslått finansieringsplan:

- Innovasjon Noreg: 1,2 mill. kr
- Kommunane Eidfjord, Ulvik, Kvam og Ullensvang: kr 200 000 per år i to år kvar
- Visit Hardangerfjord: kr 210 000 pr år i to år.
- Søknad om tilskotsordningar: Kr 200 000 pr år i to år.

Finansieringsmodellen er utforma i tråd med Innovasjon Noreg sine krav om at offentleg støtte kan utgjere inntil 75 % av prosjektkostnadene. Eigeninnsatsen frå kommunar og andre partnarar sikrar både kravoppfylling og brei forankring.

Oppsummering

Sertifisering som Berekraftig reisemål vil gi Hardanger eit felles styringsverktøy, tydelege mål og målbare tiltak for å utvikle reiselivet på ein berekraftig måte. Prosessen vil styrke samarbeidet mellom kommunane, sikre betre kunnskapsgrunnlag og legge til rette for målretta investeringar som gir varige verdiar.

Med kommunane sitt bidrag no kan vi starte sertifiseringsprosessen i 2026 og ta eit samla steg mot å posisjonere Hardanger som ein føregangsregion for berekraftig reisemålsutvikling. Strategien set kursen – sertifiseringa sikrar at vi held han, og at vi kan dokumentere framgangen.

Visit Hardangerfjord søker Eidfjord kommune om kr 200 000 per år i to år (2026–2027) for å gjennomføre sertifisering av Hardanger som Berekraftig reisemål.

Hardanger

Møtedato 18.09.2025

Saksansvarleg Ann Irene Myrheim

HR-sak 30/25

Felles besøksbidrag i Hardanger

Framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan innstilling til vedtak.

Rådmannsforum si innstilling til Hardangerrådet:

- Dei fire Hardangerkommunane samarbeider om innføring av besøksbidrag med felles sats og plan for bruk av midlane.
- Hardangerrådet ber kommunane setje av ressursar i budsjetthandsaming for 2026. Det er ein føresetnad at alle kommunane gjer felles vedtak om å sette av dedikerte ressursar til utarbeiding og implementering av felles regional besøksbidragordning i Hardanger i tråd med lova.

Saksvedlegg:

Vedlegg 1: [Ny lov om besøksbidrag, pressemelding frå Regjeringen 20.06.25](#)

Vedlegg 2. Høyringssvar frå Hardangerrådet vedrørande forslag til lov om besøksbidrag.

Aktuelle lover, forskrifter avtale mm:

[Vedtak til lov om besøksbidrag av 20.juni 2025](#)

Saksutgreiing

Bakgrunn

Besøksbidragslova vart vedteken 5. juni 2025 og sanksjonert av Kongen 20. juni 2025. Lova er frivillig for kommunane, men gjev moglegheit til å innføra avgift på overnattingar under 30 dagar. Inntektene skal nyttast til reiselivsrelaterte fellesgoder.

Besøksbidragslova gjev kommunar med høg turistbelasting heimel til å innføre ei avgift på overnattingar. Avgifta kan setjast til inntil 3 %, og skal nyttast til å finansiera fellesgode knytt til reiseliv.

Hardangerrådet sendte den 12.12.2024 følgjande høyringsuttale til Nærings- og fiskeridepartementet.

- Det må vera rom for sesongdifferansiering i lova.
- Det må kunne setjast eit tak pr døgn ved prosentbasert takst. Kommunane skal også kunna velga flat takst.

- Besøksbidrag skal vera eit verktøy for besøksforvaltning. Slik lova er formulert i forslaget er den ikkje det.
- Kommunane må få lov til å krevja besøksbidrag frå alle turistar. Då kan det vera eit bidrag til trafikkstyring og besøkforvaltning.

Team Hardanger er samde i at det bør vera eit regionprosjekt og at % satsane bør vera lik i heile regionen og at kvar kommune ikkje skal arbeide med dette aleine.

I henhold til Visit Hardangerfjord sitt arbeid med reiselivstrategien og berekraftig reiseliv bør Hardangerkommunane starte diskusjonen kring besøksbidrag i regionen. Midlane skal øyremerkast tiltak som styrkjer infrastruktur, forvaltning av natur og kultur, samt betre opplevinga for både gjester og fastbuande.

Hardanger er ein reiselivsregion med stor pågang, som gjev betydeleg slitasje på infrastruktur, natur og kommunale tenester. Kommunane har i dag avgrensa midlar til å handtera dette utan å belasta fastbuande med høgare skattar og avgifter, og bør søkja om innføra ei slik avgift. Avgifta bør vera eins for alle kommunane i Hardanger.

Formål med besøksbidrag

- Finansiera vedlikehald og utbygging av stiar, toalett, renovasjon, informasjonspunkt og anna infrastruktur.
- Redusera belastning på natur og lokalsamfunn ved betre besøksstyring.
- Sikra at kostnader frå turisme i større grad vert dekkja av dei som nyttar tenestene.

Kommunane bør utarbeida ein felles plan som skal:

- Prioritera fellesgode ut frå behov og besøksmønster.
- Sikra open medverknad frå næringslivet, frivillige og innbyggjarar.
- Synleggjera for gjester korleis avgifta vert nytta.

Eksempel på tiltak:

- Oppgradering av offentlege toalett ved populære turmål.
- Forsterking av merking og vedlikehald av turstiar.
- Forbetring av avfallshandtering i høgsesong.
- Produksjon av informasjonsmateriell og digitale løysingar for besøksstyring.

Økonomiske konsekvensar

Kommunane er ansvarlege for kontroll og oppfølging.

Kostnad med implementering og drift av ordninga har ein pr i dag ikkje tal på.

Inntjeningsmodell;

(Tal kommersielle overnattingar i avgiftsmånader) × (gj.sn. pris ekskl. mva) × **0,03**.

Ordninga må innførast i tråd med besøksbidragslova og tilhøyrande forskrifter.

STORTINGET

Lovvedtak 110

(2024–2025)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 452 L (2024–2025), jf. Prop. 96 L (2024–2025)

I Stortingets møte 5. juni 2025 ble det gjort følgende

V e d t a k t i l l o v

om besøksbidrag (besøksbidragsloven)

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1-1 Lovens formål

(1) Lovens formål er å bidra til å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder gjennom besøksbidrag i form av avgift i områder med særlig stor belastning fra reiselivet.

(2) Reiselsivsrelaterte fellesgoder som kan finansieres av besøksbidrag, er tjenester, natur, kulturmiljøer, infrastruktur, bygninger, og andre elementer, der bruken av eller behovet for disse øker vesentlig med antall besøkende.

(3) Reiselsivsrelaterte fellesgoder som kan finansieres av besøksbidrag for Longyearbyen, er offentlig infrastruktur og offentlige tjenester som er en forutsetning for reiselivsaktivitet i Longyearbyen, og andre tjenester for reiselivet.

§ 1-2 Lovens anvendelse på Svalbard

Loven gjelder for Svalbard med unntak av § 1-1 annet ledd, kapittel 2 og kapittel 3.

Kapittel 2. Overnattingsavgift

§ 2-1 Adgangen til å fastsette en kommunal overnattingsavgift

(1) Kommunen ved kommunestyret kan gi forskrift om overnattingsavgift for å oppnå formålet i § 1-1.

(2) Avgiften skal gjelde for hele kommunen.

(3) Kommunen ved kommunestyret kan gi forskrift om hvilke måneder i året overnattingsavgiften skal gjelde.

(4) Avgiften gjelder utleie av rom, leilighet, hytte, hus mv. på hoteller, hotellskip, vandrerhjem og annen overnattingsvirksomhet, herunder privat utleie utenom næring, der kunden disponerer overnattingsstedet mellom kl. 24.00 og 6.00 og under 30 dager sammenhengende.

(5) Avgiftsplikten oppstår når overnattingen begynner.

(6) Avgiften skal spesifiseres i salgsdokumentasjonen for tjenesten den knyttes til.

(7) Departementet kan i forskrift fastsette fritak fra avgiften.

§ 2-2 Plan for bruk av inntektene fra overnattingsavgiften

(1) Kommunen skal utarbeide en plan for bruken av inntektene fra avgiften. Planen skal inneholde en beskrivelse av reiselivsnæringen i kommunen og utfordringene knyttet til mange besøkende. I planen skal kommunen også vurdere om den kan samarbeide med andre kommuner om hvordan inntektene fra avgiften eventuelt kan benyttes for å utvikle reisemålet. Planen må begrunne hvorfor innføringen av avgiften og bruken av inntektene er i tråd med formålet i § 1-1.

(2) Kommunen skal legge til rette for at berørt næringsliv får komme med innspill til planen.

(3) Departementet skal godkjenne at planen er utarbeidet i tråd med § 2-2 første og annet ledd. Planen må være godkjent før avgiften kan tre i kraft.

§ 2-3 Beregningsgrunnlag

Den kommunale overnattingsavgiften skal beregnes som et prosentvist påslag på 3 prosent av vederlaget som betales for overnattningen, eksklusive merverdiavgift.

§ 2-4 Avgiften

(1) Den som mot betaling omsetter tjenesten som avgiften beregnes av, skal beregne, kreve inn fra kunden og betale avgiften til kommunen hvor overnattningen finner sted.

(2) Hvis en tilbyder som ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, benytter en annen til å formidle tjenesten og kreve inn vederlaget for seg, er formidleren ansvarlig overfor kommunen.

(3) Virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, skal beregne og betale avgiften for de samme periodene og med de samme betalingsfristene som gjelder for skattemeldingen for merverdiavgift.

(4) Virksomheter som ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, skal beregne og betale overnattingsavgiften for ett kalenderår. Betalingsfristen er 10. mars det påfølgende året.

(5) Fjerde ledd gjelder tilsvarende for tilbydere som leier ut bolig, sekundærbolig eller fritidseiendom utenom næring.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om ansvaret etter annet ledd.

§ 2-5 Innkrevingsmyndighet

Kommunen er innkrevingsmyndighet.

§ 2-6 Opplysningsplikt og unntak fra taushetsplikt

(1) Den avgiftspliktige skal på forespørsel gi kommunen de opplysningene som er nødvendige for å kontrollere grunnlaget for beregning, innkreving og betaling av avgiften. Kommunen kan sette en frist for å gi opplysninger etter første punktum. Fristen skal ikke være kortere enn fire uker.

(2) Skattemyndighetenes taushetsplikt etter skatteforvaltningsloven § 3-1 første ledd er ikke til hinder for at kommunen til bruk i sitt arbeid med innkreving og kontroll av overnattingsavgiften kan motta opplysninger fra skattemyndighetene om:

- hvilke skattytere som har hatt inntekter fra overnattningstjenester i kommunen
- hvor stor inntekt fra slike tjenester som er rapportert fra en skattyter og et formidlingsselskap som skattyteren har benyttet seg av
- adressene til hver av skattyterens utleide enheter.

§ 2-7 Tvangsmulkt

(1) Hvis den avgiftspliktige ikke oppfyller pliktene etter § 2-4 eller § 2-6 første ledd, kan kommunen ilegge den avgiftspliktige en daglig, løpende tvangsmulkt. Tvangsmulkt kan ikke settes høyere enn fem ganger rettsgebyret per dag.

(2) Kommunen kan gi forskrift om nivået på og utmåling av tvangsmulkten.

§ 2-8 Klage og betalingsutsettelse

(1) Enkeltvedtak om overnattingsavgift kan påklages etter reglene i forvaltningsloven.

(2) Overnattingsavgiften skal ytes til fastsatt tid og med de summene som følger av vedtaket, selv om vedtaket er påklaget eller det er reist søksmål om vedtaket.

(3) Kommunen kan i særlige tilfeller gi betalingsutsettelse.

§ 2-9 Forfalt avgift og forsinkelsesrenter

(1) Forfalt overnattingsavgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

(2) Ved forsinket betaling av avgiften til kommunen skal den avgiftspliktige betale rente etter forsinkelsesrenteloven.

§ 2-10 Offentliggjøring

(1) Kommunen skal uten ugrunnet opphold melde kommunestyrets vedtak om fastsettelse av forskrift om overnattingsavgift etter § 2-1 til departementet.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om offentliggjøring og ikrafttredelse av avgiften.

Kapittel 3. Cruiseavgift

§ 3-1 Avgift fra cruisevirksomhet

(1) Kongen kan gi forskrift om avgift fra cruisevirksomhet.

(2) Inntektene fra avgiften kan kun benyttes til å finansiere elementer som nevnt i § 1-1 annet ledd.

(3) I forskrift etter første ledd kan det fastsettes regler om blant annet:

- hvilke typer cruisetrafikk og fartøy som omfattes av avgiften
- hvem som er ansvarlig for å betale avgiften
- avgiftens størrelse
- hvordan avgiften skal beregnes og betales
- hvem som har myndighet til å fastsette og kreve inn avgiften, herunder om myndigheten skal legges til kommunen
- fritak fra avgiftsplikten
- opplysningsplikter for den avgiftspliktige
- unntak fra taushetsplikt ved utlevering av skatteopplysninger
- tvangsmulkt, tvangsgrunnlag og forsinkelsesrenter
- klageadgang og betalingsutsettelse.

Kapittel 4. Besøksbidrag for Longyearbyen**§ 4-1 Besøksbidrag for Longyearbyen**

(1) Kongen kan gi forskrift om besøksbidrag for Longyearbyen. Besøksbidraget kan betales som en avgift for omsetning av overnatting i Longyearbyen, og som avgift for hver passasjer som går i land fra eller går ombord i konvensjonelle cruiseskip og ekspedisjons-cruiseskip i Longyearbyen.

(2) Besøksbidraget skal finansiere offentlig infrastruktur og offentlige tjenester som er en forutsetning for reiselivsaktivitet i Longyearbyen, og andre tjenester for reiselivet.

(3) I forskrift etter første ledd kan det fastsettes regler om blant annet:

- a. beregning av avgiften og avgiftens størrelse
- b. innkreving
- c. tvangsmulkt, tvangsgrunnlag og forsinkelsesrenter
- d. opplysningsplikt og unntak fra taushetsplikt
- e. klage og betalingsutsettelse
- f. fritak fra avgiften.

Kapittel 5. Sluttbestemmelser**§ 5-1 Ikrafttredelse**

(1) Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

(2) Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

(3) Inntil endringen fastsatt i § 5-2 begynner å gjelde, kan besøksbidrag kreves inn etter reglene for innkreving av skatt.

§ 5-2 Endringer i annen lov

Fra den tid Kongen bestemmer, gjøres følgende endringer i lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse:

§ 2-14 ny bokstav f skal lyde:

- f. besøksbidrag og tvangsmulkt etter besøksbidragsloven.

Masud Gharahkhani

president

Møtedato 18.09.2025	Saksansvarleg Ann Irene Myrheim
---------------------	---------------------------------

HR-sak 31/25 Møteplan 2026 for Hardangerrådet

Saksutgreiing:

Hardangerrådet har bestemt å vedta sin møteplan for komande kalender år tidleg på hausten for å unngå at kommunane og andre set opp dei politiske møta sine på same datoar.

Det er mange omsyn som skal tilpassast med 4 kommunar/herad, Vestland fylkeskommune med fleire. Kommunane i Hardanger har godkjent at Hardangerrådet har sine fellesmøte på torsdagar.

Skuleruteferiane i 2026 er slik:	Vinterferie	Veke 8/9	16.02 - 27.02
	Påske	Veke 14/15	30.03 - 07.04
	Pinse	Veke 21/22	24.05 - 25.05
	Sommarferie	Veke 26/34	22.06 - 17.08
	Hautferie	Veke 40/41	28.09 - 09.10
	Joleferie	Veke 52/01	22.12 - 04.01

Vurdering:

Me har stort sett fulgt malen frå 2025 for møteplan 2026.

Det vert 4 ordinære møte + Hardingtinget i vårhalvåret, og 3 ordinære møter i hausthalvåret, samt Hardangerkonferansen 2025.

Framlegg til vedtak:

Hardangerrådet vedtek slik møteplan for 2026:

Møteplan 2026

2026	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Sept	Okt.	Nov.	Des.
Regionrådet	Torsdag 15.		Torsdag 26.	Fredag 10.		Torsdag 04.	Torsdag 10.	Torsdag 15.		Torsdag 10.
Representant- skapet	Eidfjord		Kvam Årsmøte	Ulvik Fellesmøte med Sunnhordland		Ullensvang	Kvam	Ulvik		Ullensvang
Hardingtinget		Torsdag 12.							Ons-Tors 4.-5.	
Hardanger- konferansen		Ullensvang Harding- tinget							Eidfjord Hardanger konferansen	